

ROZSUDEK SOUDU (pátého senátu)

31. května 2005 *

Ve věci T-272/02,

Comune di Napoli (Itálie), zastoupená M. Merolou, C. Tesaurem, G. Tarallem
a E. Baronem, advokáty,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené L. Flynnem a A. Aresu, jako
zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

* Jednací jazyk: itaština.

jejímž předmětem je žádost o zrušení rozhodnutí Komise vyplývajícího z dopisu zasláního dne 11. června 2002 italskému Ministerstvu hospodářství a financí, kterým se ukončuje finanční pomoc udělená z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) (pomoc č. 850503066) a implicitně zamítá žádost o opravu vyúčtování jiné finanční pomoci udělené z EFRR (pomoc č. 850503067),

**SOD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (pátý senát),**

ve složení P. Lindh, předsedkyně, R. García-Valdecasas a J. D. Cooke, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio González, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 6. července 2004,

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- 1 Dne 24. července 1981 žalobkyně schválila záměr výstavby trati metra (trasa 1) v Neapoli (Itálie) předložený společností Metropolitana di Napoli SpA spojující

stanice Garibaldi a Colli Aminei. Tato trať obsahuje mimo jiné úsek mezi stanicí Dante a stanicí Vanvitelli, na kterém po sobě následují následující stanice: Dante, Museo, Materdei, Salvator Rosa, Cilea a Vanvitelli.

- 2 Rozhodnutím K (88) 0166/038 ze dne 16. února 1988 (dále jen „rozhodnutí ze dne 16. února 1988“), zaslaném Italské republice, Komise podle čl. 20 odst. 2 a čl. 22 odst. 4 nařízení (EHS) Rady č. 1787/84 ze dne 19. června 1984 o Evropském fondu pro regionální rozvoj (Úř. věst. L 169, s. 1), ve znění nařízení (EHS) Rady č. 3641/85 ze dne 20. prosince 1985 (Úř. věst. L 350, s. 40), udělila pomoc z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) pro realizaci části tohoto záměru, tedy výstavby úseku Museo–Cilea a stanice Materdei (dále jen „záměr č. 850503067“). Tato pomoc dosahovala 50 % veřejných výdajů, na které lze poskytnout podporu, týkajících se záměru č. 850503067 [stanovených na 156 963 000 000 italských lir (ITL)], a tedy maximální částky 78 481 500 000 ITL (dále jen „pomoc č. 850503067“). Náklady celkové investice tohoto záměru byly odhadnuty na 156 963 000 000 ITL.

- 3 Rozhodnutím K (89) 2178/021 ze dne 21. prosince 1989 (dále jen „rozhodnutí ze dne 21. prosince 1989“) zaslaným Italské republice Komise udělila podle stejných ustanovení nařízení č. 1787/84 druhou pomoc z EFRR pro realizaci jiné části záměru výstavby trasy 1, totiž výstavbu úseku Dante–Museo a stanic metra Museo a Dante (dále jen „záměr č. 850503066“). Tato pomoc dosahovala 35,22 % veřejných výdajů, na které lze poskytnout podporu, týkajících se záměru č. 850503066 (stanovených na 227 153 000 000 ITL), a tedy maximální částky 80 000 000 000 ITL (dále jen „pomoc č. 850503066“). Náklady celkové investice tohoto záměru byly odhadnuty na 227 153 000 000 ITL.

- 4 Pomoc EFRR (pomoc č. 850503068) byla rovněž udělena pro výstavbu úseku Cilea–Vanvitelli a stanic metra Salvator Rosa a Cilea [rozhodnutí Komise K (87) 250/27 ze dne 3. března 1987]. Tato pomoc není v projednávané žalobě zpochybněna.
- 5 Žalobkyně tvrdí, že ve svých rozhodnutích, kterými se schvaluje záměr výstavby trasy 1, dotčené italské orgány [tedy žalobkyně dne 24. července 1981, italské Ministerstvo dopravy dne 7. srpna 1982 a region Campanie (Itálie) dne 2. února 1983] „doporučovaly pro stanici Museo [které se týkala (pomoc č. 850503066)] studii náhradního řešení vzhledem k záměru původně předloženému [Metropolitana di Napoli]“. Jednalo se o vyhnutí tomu, aby dotčené práce byly realizovány na povrchu a zapříčinily vážné narušení silničního provozu.
- 6 Žalobkyně uvádí, že během roku 1991 (odkazuje zvláště na „rozhodnutí města č. 257 ze dne 14. května 1991“) se uvedené orgány rozhodly změnit původní záměr, což spočívalo v umístění stanice Museo pod úroveň povrchu a jejím přemístění směrem ke stanici metra Dante. To způsobilo prodloužení úseku Museo–Materdei (z 638 na 1 160 metrů), zkrácení úseku Dante–Museo (z 450 na 405 metrů) a zvýšení nákladů prací.
- 7 Dne 28. října 1999 platební orgán, v tomto případě sekce rozvojové politiky a politiky soudržnosti italského Ministerstva financí, Komisi předložil žádost o zaplacení konečného zůstatku pomoci č. 850503067. Platební orgán uvedl, že celkové náklady investice a veřejné výdaje, na které lze poskytnout podporu, pro záměr č. 850503067 dosahovaly 225 473 000 000 ITL a že konečný zůstatek, který má být zaplacen, představuje 15 696 300 000 ITL, tedy rozdíl mezi maximální částkou stanovenou v rozhodnutí ze dne 16. února 1988 (78 481 500 000 ITL) a částkou již zaplacenou z této pomoci (62 785 200 000 ITL).

- 8 Ke stejnému dni platební orgán rovněž Komisi předložil žádost o zaplacení druhé části pomoci č. 850503066.
- 9 Dne 7. dubna 2000 byla pomoc č. 850503067 ukončena s konečnou platností (viz bod 12 níže).
- 10 Dne 26. února 2001 platební orgán Komisi předal dokument týkající se pomoci č. 850503066 a nazvaný „výňatek z kontrolní listiny ze dne 11. ledna 2001“. Tento dokument zejména uvádí:

„8. Úvahy o uskutečněných pracích a uděleném financování EFRR

Pomoc [...] č. 850503066 [...] byla udělena ve výši 80 miliard [ITL] za účelem výstavby trasy 1 metra v Neapoli, s odkazem na následující práce:

— stanice Museo,

— stanice Dante,

— tunel trati Museo–Dante.

Náklad investice byl odhadnut ke dni rozhodnutí Společenství na 227,153 miliard [ITL].

Bylo stanovena realizace stanice Museo a tunelů Dante–Museo ‚pod otevřeným nebem‘, což by zneprůjezdnilo významné veřejné komunikace během celého trvání prací [...]

Vzhledem k tomu, že Ministerstvo dopravy, region Campanie a [žalobkyně] považovaly toto řešení za neslučitelné s problémy dopravy ve městě, žádaly, aby byla přijata varianta záměru realizace stanice Museo a tunelů Dante–Museo, která by měla za důsledek jejich realizaci pod povrchem, a tedy bez přerušování dopravy na povrchu během trvání prací, a tedy realizaci stanice Museo pod povrchem.

S přihlédnutím k nejvyššímu sklonu kolejnic na této trati si snížení úrovně stavby vyžádalo prodloužení úseku tunelu před stanicí Museo (úsek Materdei–Museo, který byl předmětem pomoci [...] č. 850503067).

Výkres, který je součástí přílohy [...], jasně ilustruje změnu trasy a přemístění stanice Museo.

Toto přemístění mělo za následek zkrácení úseku Museo–Dante (které je zahrnuto v rozhodnutí, které je předmětem předložené zprávy).

Během vyúčtování výdajů uskutečněných, pokud jde o trasu Materdei–Museo [pomoc č. 850503067] byly náklady vynaložené na prodloužení trati před stanicí Museo (které byly způsobeny, jak to vyplývá z výše uvedeného, snížením úrovně stanice Museo) započítány do tohoto úseku, což vedlo k jeho celkovému nákladu ve výši 225 795 934 379 ITL ve srovnání s nákladem předem stanoveným v době rozhodnutí Společenství na 156 963 000 000 ITL, což vedlo k dalším nákladům ve výši 68 832 934 379 ITL.

Je třeba uvést, že i) rozdělení na úseky je čistě finanční, neboť se jedná o jediný záměr [a úseky] jsou úzce spojeny mezi sebou jak z pohledu jejich realizace, tak funkčně; ii) započítání nákladů vynaložených na prodloužení úseku před stanicí Museo je způsobeno snížením úrovně uvedené stanice a jejím fyzickým přemístěním; iii) toto přemístění způsobilo zkrácení trasy Museo–Dante (z 450 na 405 metrů); iv) celková délka tunelů realizovaných na těchto dvou úsecích ($1\,160 + 405$ metrů = $1\,565$ metrů) je, jak to vyplývá ze schématu, které je součástí přílohy [...], delší než celková délka stanovená v původních schválených záměrech ($638 + 450 = 1\,088$ metrů); v) skutečnost, že předložené doklady o výdajích, co se týče tohoto prodloužení, byly započteny na úsek Materdei–Museo, a ne na úsek Museo–Dante (který zahrnuje náklad realizace stanice Museo), je způsobena omylem způsobeným pojmenováním rozhodnutí EFRR; vi) přeřazení započtení výdaje týkajícího se dotčeného prodloužení úseku Materdei–Museo na úsek Dante–Museo má za výsledek, že žádost EFRR č. 850503067 (již ukončená) významně přesáhla náklady; vii) pokud by se toto přeřazení ukázalo nepřijatelným, doklady týkající se dotčené žádosti EFRR č. 850503066 by byly nedostatečné pro čerpání celkového financování, což by mělo za následek, že by jedna část celkové pomoci byla zbavena finančního krytí; viii) celková pomoc by byla neodůvodněně penalizována: ztráta části pomoci (týkající se žádosti EFRR č. 850503066) navzdory skutečnosti, že si celkový záměr vyžádal více prací a že celkové vynaložené náklady byly vyšší než předem stanovené a schválené náklady.

S přihlédnutím k těmto skutečnostem máme za to, že žádost o revizi části výdajů vynaložených v důsledku snížení úrovně stanice Museo, které byly předtím započteny v rozhodnutí EFRR č. 850503067 v rámci projednávané pomoci, je logická, přijatelná a opodstatněná.“

- 11 Ve stejném dokumentu platební orgány zvažovaly dvě alternativy „finančního prohlášení“ pro pomoc č. 850503066 podle toho, zda bude „přerozdělení výdajů“ zamítnuto nebo schváleno. U první alternativy („absence přerozdělení výdajů“) činily celkové výdaje, na které lze poskytnout podporu, uskutečněné ke dni kontroly 187 181 583 042 ITL a konečný zůstatek pomoci představoval 1 161 353 547 ITL. U druhé alternativy („s přerozdělením výdajů“) celkové výdaje ke dni kontroly a konečný zůstatek představovaly 230 957 083 117 ITL, respektive 15 236 000 000 ITL.
- 12 Dopisem ze dne 7. března 2001 Komise odpověděla na výše uvedený dopis ze dne 26. února 2001. Uváděla:

„[...]

Pomoci č. 850503066 a č. 850503067 byly předmětem dvou oddělených žádostí italských orgánů, a tedy dvou oddělených rozhodnutí Společenství [rozhodnutí K (89) 2178 021 ze dne 21. prosince 1989 a rozhodnutí K (88) 0166 038 ze dne 16. února 1988].

Na základě dokumentace, kterou má naše oddělení k dispozici, se nejví, že by italské orgány včas předaly změny záměru, které měly za důsledek změny jejich hospodářských rámců.

Finanční nařízení Komise ukládá, aby rozpočtové závazky přesně odpovídaly uskutečněným platbám a právním závazkům vyplývajícím ze specifických rozhodnutí Komise.

Ukončení pomoci č. 850503067 bylo uskutečněno dne 7. dubna 2000 na základě žádosti o konečnou platbu předložené Vaším ministerstvem dne 28. října 1999.

Z pohledu předchozích úvah máme za to, že konečné vyúčtování pomoci č. 850503066 musí být uskutečněno na základě alternativy 1 (absence ‚přerozdělení výdajů‘), jak vyplývá ze strany 7 výňatku z kontrolní zprávy, která je součástí přílohy Vašeho výše uvedeného dopisu.

[...]“

- 13 Dne 26. března 2001 platební orgán Komisi předložil žádost o zaplacení konečného zůstatku pomoci č. 850503066 ve výši 15 236 000 000 ITL, přičemž uváděl veřejné výdaje, na které lze poskytnout podporu, ve výši 227 153 000 000 ITL a náklady celkové investice ve výši 230 957 000 000 ITL.

- 14 Téhož dne platební orgán rovněž Komisi zaslal žádost o zaplacení konečného zůstatku pomoci č. 850503067 určené k nahrazení pomoci ze dne 28. října 1999. Nově požadovaný konečný zůstatek dosahoval stále výše 15 696 300 000 ITL, ale náklady celkové investice a veřejných výdajů, na které lze poskytnout podporu, představovaly pouze 185 252 000 000 ITL, respektive 156 963 000 000 ITL. Žalobkyně na jednání uvedla, že touto žádostí platební orgán sledoval získání opravy nikoliv konečného zůstatku této pomoci, ale prohlášení o veřejných výdajích uvedené pomoci, na které lze poskytnout podporu.
- 15 Na schůzi dne 2. dubna 2001 Komise platebnímu orgánu potvrdila stanovisko uvedené v jejím dopise ze dne 7. března 2001.
- 16 Dne 11. května 2001 Komise platebnímu orgánu předala návrh ukončení pomoci č. 850503066 „založený na stanovisku přijatém [...] v jejím dopise [...] ze dne 7. března 2001 a potvrzeném během schůze ze [dne 2. dubna 2001]“. Tato nabídka se zakládala na veřejných výdajích, na které lze poskytnout podporu, ve výši 187 181 583 042 ITL a pomoci EFRR ve výši 65 922 645 280 ITL (místo původně stanovených 80 000 000 000 ITL), což odpovídalo 35,22 % částky veřejných výdajů, na které lze poskytnout podporu. Vyzvala dotčené orgány, aby jí sdělily svá případná vyjádření ve lhůtě tří týdnů.
- 17 Platební orgán a region Campanie předložily Komisi vyjádření dopisy ze dne 21. května, respektive 5. června 2001.
- 18 Dopisem ze dne 12. září 2001 zasláným Italské republice Komise potvrdila návrh uvedený v jejím dopise ze dne 11. května 2001 a vyzvala italské orgány, aby jí seznámily se svým konečným stanoviskem ve lhůtě dvou měsíců.

- 19 Dopisem ze dne 6. prosince 2001 žalobkyně Komisi uvedla svůj „vážný a celkový nesouhlas s návrhem ukončení učiněným pro pomoc [č. 850503066]“.
- 20 Ve zprávě ze dne 13. března 2002 vyhotovené v důsledku žádosti Komise o informace platební orgán konstatoval, že výdaje týkající se pomoci č. 850503066 se nepřekrývají s výdaji týkajícími se pomoci č. 850503067. Uvedl, že částka 40 221 000 000 ITL představující rozdíl mezi celkovými náklady investice záměru č. 850503067 uvedenými v dopise ze dne 28. října 1999 (225 473 000 000 ITL) a těmi uvedenými v žádosti o opravu ze dne 26. března 2001 (185 252 000 000 ITL), odpovídá následujícím nákladům: práce na prodloužení tunelu Materdei–Museo, konsolidační práce v důsledku tohoto prodloužení a koncesní poplatky týkající se těchto prací na prodloužení a konsolidačních prací.
- 21 Ve své zprávě platební orgán rovněž uvedl, že žádost o opravu ze dne 26. března 2001 vycházela „z nutnosti přesunout započtení nákladů prodloužení tunelu Materdei–Museo [...] do financování, kterého se týká pomoc EFRR č. 850503066 v rozsahu, ve kterém bylo způsobeno snížením a přemístěním stanice Museo“. Uzavřel tím, že žádost o zaplacení konečného zůstatku pomoci č. 850503066, obsažená v dopise ze dne 26. března 2001 (viz bod 13 výše), byla „plně opodstatněná“.
- 22 Dopisem ze dne 11. června 2002, zasláném v kopii žalobkyni dne 26. června 2002, Komise platební orgán informovala o „svém konečném rozhodnutí [...] přistoupit k ukončení [pomoci č. 850503066] v souladu s tím, co bylo uvedeno v dopise ze dne 11. května 2001“ (dále jen „napadené rozhodnutí“). Zejména uváděla:

„[Ze zprávy ze dne 13. března 2002] vyplývá, že výdaje ve výši 39 971 416 958 ITL dříve vykázané v rámci [pomoci č. 850503067] byly v závěrečném prohlášení [k pomoci č. 850503066] přeřazeny. Tyto výdaje se týkají prodloužení tunelu Museo–Materdei.

Komise tvrdí, že tyto výdaje nemohou být započítány [do pomoci č. 850503066] z následujících důvodů:

- rozhodnutí Komise týkající se [pomocí č. 850503066 a č. 850503067] stanoví přesné fyzické rozlišení:

- rozhodnutí [...] ze dne 21. prosince 1989 stanoví pomoc EFRR pro práce, které mají být uskutečněny na úseku Dante–Museo, včetně stanic Dante a Museo [pomoc č. 850503066];

- rozhodnutí [...] ze dne 16. února 1988 stanoví pomoc EFRR pro práce, které mají být uskutečněny na úseku Museo–Cilea, včetně stanice Materdei, avšak s vynětím stanic S. Rosa a Cilea [pomoc č. 850503067];

- výše uvedené práce na prodloužení tunelu Museo–Materdei, které byly zjevně uskutečněny na úseku Museo–Cilea, se tedy vztahují [k pomoci č. 850503067] a jsou pokryty rozhodnutím ze dne 16. února 1988;

— z dokumentů, které máme k dispozici, jasně vyplývá, že důsledkem změny záměru, ke které došlo koncem roku 1988/začátkem roku 1989, bylo zvýšení výdajů k tíži [pomoci č. 850503067] a to, že výdaje týkající se prodloužení tunelu Materdei–Museo nebyly zahrnuty v nákladech předmětné pomoci.“

- 23 Dne 3. září 2002 podala žalobkyně Komisi na základě čl. 32 odst. 5 nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech (Úř. věst. L 161, s. 1; Zvl. vyd. 14/01, s. 31) žádost o opravu konečné platby zůstatku pomoci č. 850503066 a požádala o vyhovění „žádosti o opravu účtů týkajících se [pomoci č. 850503067] předložené italskými orgány dne 26. března 2001“. Žalobkyně jako odpověď na otázku položenou Soudem v rámci organizačních procesních opatření uvedla, že přípisem ze dne 25. září 2002 Komise sdělila, že trvá na stanovisku vyjádřeném v napadeném rozhodnutí.

Řízení a návrhy účastníků řízení

- 24 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 4. září 2002 žalobkyně podala projednávanou žalobu.
- 25 Komise ve stanovené lhůtě nepředložila žalobní odpověď. Vzhledem k tomu, že žalobkyně však nenavrhlala vydání rozsudku pro zmeškání v souladu s čl. 122 odst. 1 jednacího řádu Soudu, byla Komisi stanovena nová lhůta pro předložení žalobní odpovědi.

26 Dne 19. prosince 2002 předložila Komise žalobní odpověď, ve které se omezila na uplatnění následujících úvah:

„1. Žalobou předloženou dne 6. září 2002 a zaregistrovanou téhož dne v kanceláři Soudu [žalobkyně] předložila návrh na zrušení [napadeného rozhodnutí].

2. V ‚úvodu‘ žaloby (body 1 až 4, strany 3 a 4) [žalobkyně] uvádí, že dne 3. září 2002 předložila správní žádost o opravu napadeného rozhodnutí podle platných ustanovení v této oblasti a že čeká na její výsledky. V tomto kontextu žalobkyně upřesňuje, že ‚projednávanou žalobu podala za účelem zachování svých práv‘, aby se vyhnula tomu, aby uplynula lhůta stanovená pro zpochybnění, a že si vyhrazuje ‚možnost jejího zpětvzetí v případě, že by se Komise rozhodla obnovit řízení týkající se [pomocí č. 850503066] a zároveň [...] vyhovět žádosti o opravu konečného zůstatku týkajícího se [pomocí č. 850503067], která byla předložena platebním orgánem dne 26. března 2001‘.

3. V tomto ohledu Komise uvádí, že se příslušná oddělení generálního ředitelství ‚Regionální politika‘ a [žalobkyně] spojily, aby prostudovaly možnost nalezení mimosoudního řešení sporu. Za těchto okolností je žádoucí, aby byly brzy splněny podmínky pro to, aby mohla [žalobkyně] v projednávané věci vzít zpět žalobu a aby Soud mohl, aniž by rozhodl o předmětu sporu, přistoupit k výmazu projednávané věci z rejstříku.

4. Zatím je namístě Soudu navrhnout, aby se souhlasem [žalobkyně] bylo řízení přerušeno ve smyslu článku 77 písm. c) jednacího řádu.“

27 Usnesením ze dne 10. března 2003 předseda pátého senátu Soudu podle čl. 77 písm. c) jednacího řádu rozhodl přerušit řízení až do 15. května 2003.

28 Dopisem ze dne 9. května 2003 žalobkyně uvedla, že se vzdává předložení repliky.

29 V rámci organizačních procesních opatření stanovených v článku 64 jednacího řádu Soud dopisy ze dne 26. září 2003, 8. prosince 2003 a 6. dubna 2004 žalobkyni vyzval, aby předložila některé listiny a odpověděla na otázky. Žalobkyně na tyto žádosti ve stanovených lhůtách odpověděla.

30 Písemná část řízení byla ukončena dne 23. prosince 2003.

31 Na jednání dne 6. července 2004 byly vyslechnuty řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky Soudu.

32 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:

- zrušil napadené rozhodnutí;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

33 Komise formuluje své písemné návrhy následujícím způsobem:

„Komise navrhuje a přeje si:

- aby byly brzy splněny podmínky pro to, aby [žalobkyně] rozumně mohla vzít zpět žalobu v projednávaném případě;
- aby Soud nebyl nucen rozhodnout o předmětu sporu a mohl provést výmaz věci z rejstříku;
- aby Soud mezitím mohl přerušit řízení v projednávané věci;

— aby Soud rozhodl o nákladech v souladu s jednacím řádem.“

Právní otázky

Úvodní poznámky

34 Je třeba uvést některé úvodní poznámky k předmětu pomoci č. 850503066 a č. 850503067 a rozhodnutí ze dne 16. února 1988 a ze dne 21. prosince 1989.

35 Žalobkyně svou žalobu totiž z velké části zakládá na premise, podle které pomoci EFRR udělené v projednávané věci jsou „jednotného charakteru“. Tvrdí, že „trať [Dante–Vanvitelli] musí být považována ve svém celku za jediný záměr technicky, funkčně a hospodářsky“ a že rozdělení této trati na tři úseky, totiž úseky Dante–Museo, Museo–Cilea a Cilea–Vanvitelli, vychází z „čistě finančních úvah spojených s postupem prací, a tedy se způsobem placení ze strukturálních fondů“.

36 Tato tvrzení nemohou být přijata. Ze spisu totiž jasně vyplývá, že každý z těchto tří úseků, i když jsou součástí širšího investičního záměru (totiž dokonce i nad rámec úseku Dante–Vanvitelli realizace trasy 1), je odlišnou akcí a že každá z těchto akcí požívá specifické finanční pomoci z EFRR. Tyto finanční pomoci byly uděleny třemi

oddělenými rozhodnutími Komise přijatými k různým datům a stanovícemi zejména odlišné sazby pomoci, přičemž tato rozhodnutí navazovala na tři oddělené žádosti italských orgánů.

- 37 Pokud jde tedy konkrétně o pomoc č. 850503066, byla předmětem rozhodnutí ze dne 21. prosince 1989 přijatého v návaznosti na žádost italských orgánů č. 85/IT/03/064/CA ze dne 18. listopadu 1985. Záměr, pro který byla tato pomoc udělena, spočíval ve výstavbě stanic Dante a Museo a úseku tyto stanice spojujícího. Realizace tohoto záměru byla původně stanovena na období od 1. listopadu 1989 do 30. června 1994. Sazba pomoci odpovídala 35,22 % částky veřejných výdajů vynaložených na tyto práce.
- 38 Co se týče pomoci č. 850503067, ta byla předmětem rozhodnutí ze dne 16. února 1988 přijatého v návaznosti na žádost italských orgánů č. 85/IT/03/065/CA ze dne 18. listopadu 1985. Záměr, pro který byla pomoc udělena, spočíval ve výstavbě stanice Materdei a úseku Museo–Cilea. Realizace tohoto záměru byla původně stanovena na období od prosince 1987 do prosince 1990. Sazba pomoci odpovídala 50 % částky veřejných výdajů vynaložených na tyto práce.
- 39 Žalobkyně na podporu své žaloby uvádí tři žalobní důvody. První vychází z porušení zásady legitimního očekávání, druhý z porušení „zásady spravedlivého posouzení“ a třetí z nedostatku odůvodnění.
- 40 Je třeba v první řadě zkoumat žalobní důvod vycházející z porušení „zásady spravedlivého posouzení“.

K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení „zásady spravedlivého posouzení“

41 Žalobkyně nejprve opakuje, že realizace úseků Dante–Museo a Museo–Materdei byla součástí jediného záměru, „nedělitelného technicky, funkčně a hospodářsky“.

42 Následně podává následující vysvětlení:

— platební orgán se nejprve omezil na rozdělení celkových výdajů, na které lze poskytnout podporu, „na základě umístění prací bez zohlednění realizované varianty“, což způsobilo významné zvýšení „investice započitatelné podle této logiky na úsek Museo–Materdei“, a tedy „značné a neopodstatněné snížení podílu spolufinancování [pomoci č. 850503067]“;

— vzhledem k tomu, že změna rozdělení „celkové podpory“ mezi tyto dvě dotčené pomoci, přidělením části přidělených prostředků z pomoci č. 850503066 pomoci č. 850503067 by vyžadovalo přijetí nového rozhodnutí Komisí, požádal platební orgán raději o opravu vyúčtování pomoci č. 850503067 směřující k oddělení výdajů způsobených prodloužením úseku a jejich započtením do pomoci č. 850503066;

— platební orgán měl totiž za to, že „uvedené výdaje by stejně dobře mohly být započteny na základě funkčního kritéria na místo kritéria spojeného s místem

prací [do pomoci č. 850503066], neboť byly vynaloženy [...] v rámci změny záměru týkající se stanice Museo, která spadala pod [pomoc č. 850503066]“;

- v důsledku toho platební orgán ve své žádosti o zaplacení konečného zůstatku pomoci č. 850503066 uvedl celkové výdaje o ve výši 230 957 000 000 ITL a současně požádal o opravu vyúčtování pomoci č. 850503067;
- zatímco zvýšení výdajů vykázaných jako výdaje, na které lze poskytnout podporu v rámci pomoci č. 850503067, nevedlo ke zvýšení částky této pomoci, zkrácení úseku Dante–Museo naopak způsobilo snížení částky pomoci č. 850503066.

43 Vzhledem ke všem těmto skutečnostem má žalobkyně za to, že se Komise tím, že zamítla výše uvedenou žádost o opravu a snížila částku pomoci č. 850503066 „z důvodu nedostatečnosti výdajů, na které lze poskytnout podporu, [v tom, že tyto výdaje již byly nesprávně započteny (do pomoci č. 850503067)] i přes skutečnost, že celkové vynaložené výdaje byly vyšší než ty, které byly předpokládány, a že bylo uznáno, že práce byly provedeny v souladu se záměrem“, dopustila nadměrného a neopodstatněného formalismu. Tímto jednáním se Komise dopustila zjevného porušení „zásady spravedlivého posouzení“.

44 Žalobkyně dodává, že pokud by Komise opravdu považovala „funkční kritérium započtení výdajů“ použité platebním orgánem v žádosti o opravu za nepřijatelné, měla to včas italským orgánům oznámit a uvést správný postup, který má být dodržen. Má za to, že Komise mohla najít řešení tohoto čistě formálního problému, a vyhnout se tak tomu, aby žalobkyni byla způsobena újma.

- 45 Soud má za to, že oproti tomu, co uvádí žalobkyně, je napadené rozhodnutí plně odůvodněno a není nijak výsledkem nadměrného formalismu.
- 46 Toto rozhodnutí je zvláště odůvodněno nutností zaručit dobré fungování systému finančních pomoci Společenství a zdravou finanční správu prostředků Společenství. Odpovídá zásadě, podle které je právní a finanční rámec každé pomoci přísně definován rozhodnutím Společenství, kterým se uděluje uvedená pomoc.
- 47 Jak to Komise správně uvedla v napadeném rozhodnutí, rozhodnutí ze dne 16. února 1988 a ze dne 21. prosince 1989 stanoví „přesné fyzické rozlišení“. Ze spisu totiž vyplývá, že práce týkající se záměru č. 850503067, pokryté rozhodnutím ze dne 16. února 1988, se týkaly realizace úseku Museo–Cilea, včetně stanice Materdei, avšak s vynětím stanic Salvator Rosa a Cilea, a že práce týkající se záměru č. 850503066, pokryté rozhodnutím ze dne 21. prosince 1989, se týkaly realizace úseku Dante–Museo, včetně těchto dvou uvedených stanic.
- 48 Ze spisu rovněž vyplývá (viz zvláště dokument nazvaný „výňatek z kontrolní listiny ze dne 11. ledna 2001“ uvedený v bodě 10 výše a zpráva platebního orgánu ze dne 13. března 2002 uvedená v bodě 20 výše), že výdaje dotčené v projednávané věci odpovídají výhradně pracím, které byly realizovány za stanicí Museo, pokud jde o prodloužení trasy Museo–Materdei.
- 49 Je tedy nesporné, že tyto výdaje a práce spadaly pod záměr č. 850503067, a nikoli pod záměr č. 850503066. Tak tomu ostatně původně platební orgán rozuměl, vzhledem k tomu, že ve své žádosti o zaplacení konečného zůstatku pomoci

č. 850503067 ze dne 28. října 1999 uvádí částku 225 473 000 000 ITL, která představovala celkové náklady investice a veřejné výdaje, na které lze poskytnout podporu, tedy částku zahrnující dané výdaje.

- 50 Vzhledem k tomu, že rozhodnutí ze dne 16. února 1988 stanovilo pomoc v maximální výši 78 481 500 000 ITL, Komise se opodstatněně omezila na zaplacení této výše uvedené částky i přes skutečnost, že celkové veřejné výdaje pro záměr č. 850503067 se ukázaly vyšší, než co bylo původně stanoveno.
- 51 Stejně tak pokud výdaje dotčené v projednávané věci nemohly být započítány do záměru č. 850503066 a byly již započítány do záměru č. 850503067, ukončeného od dubna 2000, nemohla Komise přistoupit na alternativu „s přerozdělením výdajů“ předloženou platebním orgánem dne 26. února 2001. Částku pomoci č. 850503066 tedy oprávněně změnila na 65 922 645 280 ITL, tedy 35,22 % veřejných výdajů, na které lze poskytnout podporu (187 181 583 042 ITL).
- 52 Soud má ostatně za to, že postup platebního orgánu v projednávané věci ve snaze o získání zaplacení celkové maximální částky 80 000 000 000 ITL, které se týkalo rozhodnutí ze dne 21. prosince 1989, a spočívající v předložení pouhé žádosti o opravu vyúčtování výdajů týkajících se záměru č. 850503067 nebyl v souladu s pravidly postupu.
- 53 Tato žádost byla totiž jednak předložena, i když pomoc č. 850503067 byla již zhruba jeden rok s konečnou platností ukončena a dotčené veřejné výdaje byly zahrnuty do záměru č. 850503067.

54 Kromě toho pouhá žádost o opravu vyúčtování, byť i včas předložená před ukončením pomoci č. 850503067, by každopádně neumožnila získat výsledek, se kterým žalobkyně počítala. Ve skutečnosti totiž, jak to Komise několikrát uvedla na jednání, měly příslušné italské orgány předložit Komisi nejpozději v okamžiku, kdy schválily změny úseku Dante–Vanvitelli, formální žádost o změnu rozhodnutí ze dne 16. února 1988 a ze dne 21. prosince 1989, která by obsahovala nový odhad nákladů celkové investice a veřejných výdajů, na které lze poskytnout podporu, pro každý z obou dotčených záměrů. Podobná žádost mohla vést k předefinování prací týkajících se každého z těchto dvou záměrů nebo k přizpůsobení částky obou dvou finančních pomoci.

55 Je však nutno konstatovat, že taková formální žádost nikdy nebyla v projednávané věci podána. Dopis Metropolitana di Napoli Komisi ze dne 8. listopadu 1988, který žalobkyně předložila jako odpověď na písemnou otázku Soudu, nemohl v tomto ohledu stačit vzhledem k tomu, že se jednalo o pouhou prezentaci stavu pokračování prací na různých úsecích, které jsou součástí trasy 1. Pokud jde zvláště o úsek Museo–Materdei, spokojuje se tato společnost v tomto dopise v podstatě s uvedením skutečnosti, že žalobkyně má v úmyslu schválit „náhradní záměr“.

56 Navíc žalobkyně neuvedla nejmenší přesvědčivý důkaz na podporu svého tvrzení, podle kterého „byla Komise pravidelně informována o změnách původního záměru [dotčenou] variantou“. Skutečnosti, které Soudu sdělila jako odpověď na písemnou žádost o upřesnění v tomto ohledu, mohou nejvýše prokázat, že v okamžiku předložení žádostí o udělení pomoci z EFRR italskými orgány byla Komise informována o tom, že před několika lety byla studována možnost nerealizovat stavební práce stanice Museo na povrchu. Pokud jde o „rozhodnutí města“, na které

žalobkyně odkazuje v rámci svého prvního žalobního důvodu (viz bod 61 níže) a které je se vši pravděpodobností rozhodnutí města č. 257 ze dne 14. května 1991 (viz bod 6 výše), stačí konstatovat, že kromě skutečnosti, že není obsaženo ve spise, nic neumožňuje domnívat se, že bylo v jakýkoliv okamžik předáno Komisi.

- 57 Konečně má Soud za to, že žalobkyně nemůže Komisi vážně vytýkat, že včas italské orgány neinformovala o tom, že kritérium zahrnutí do výdajů, které uváděla, nebylo v souladu s postupem řízení, a že jim neuvedla správný postup, který mají dodržet. Ze spisu totiž vyplývá, že platební orgán Komisi poprvé předložil své dvě alternativy zahrnutí výdajů až 26. února 2001 (viz bod 10 výše). Komise však už 2. dubna 2001 uskutečnila schůzi s platebním orgánem, během které mu připomněla důvody, ze kterých měla za to, že alternativa „s přerozdělením výdajů“ musí být zamítnuta. Mimo to dne 11. května 2001 Komise platebnímu orgánu předala návrh ukončení pomoci č. 850503066, přičemž výslovně odkázala na svůj dopis ze dne 7. března 2001 a na svou schůzi ze dne 2. dubna 2001 (viz bod 16 výše).
- 58 Ze všech předchozích úvah vyplývá, že žalobní důvod vycházející z porušení „zásady spravedlivého posouzení“ nemůže být přijat.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady ochrany legitimního očekávání

- 59 Žalobkyně tvrdí, že Komise tím, že snížila částku pomoci č. 850503066 vzhledem k částce, která byla stanovena v rozhodnutí ze dne 21. prosince 1989, a tím, že zamítla žádost o opravu týkající se pomoci č. 850503067, porušila zásadu ochrany legitimního očekávání.

60 Tvrdí, že Komise svým dřívějším chováním založila odůvodněné očekávání na straně žalobkyně, že jí bude zaplacena celá částka pomoci č. 850503066.

61 Na podporu tohoto tvrzení žalobkyně uplatňuje následující skutečnosti:

- „rozhodnutí města, kterým se mění záměr výstavby stanice Museo a tunelu na trase Museo–Materdei“, bylo Komisi sděleno;

- Komise tedy byla informována o technické nutnosti přemístit stanici Museo směrem ke stanici Dante, což mělo způsobit jednak zkrácení úseku Dante–Museo a prodloužení úseku Museo–Materdei a tunelu na něm se nacházejícího a jednak prodloužení celkové délky trasy;

- Komise se nikdy proti této změně záměru neohradila ani nezpochybnila jeho technickou výhodnost a „hospodářskou opodstatněnost“;

- Komise nikdy neuvedla, že realizace uvedené změny „způsobí z důvodu rozdělení záměru – z finančních důvodů – na dvě pomoci snížení celkové pomoci i přes zvýšení investice“;

- práce byly zcela provedeny stanoveným způsobem a ve stanovených lhůtách;

- celkové výdaje vynaložené na výstavbu úseku Dante–Vanvitelli nebyly nižší, ale naopak byly vyšší než původně stanovené výdaje;

- žalobkyně nikdy od Komise neočekávala, že se Komise bude podílet na dalších nákladech spojených se změnou záměru, avšak pouze to, že jí Komise zaplatí celou původně stanovenou částku pomocí.

⁶² V tomto ohledu Soud připomíná, že na základě judikatury má právo uplatňovat ochranu legitimního očekávání každý hospodářský subjekt, u kterého některý z orgánů vyvolal opodstatněná očekávání (rozsudky Soudu ze dne 14. července 1997, *Interhotel v. Komise*, T-81/95, Recueil, s. II-1265, bod 45, a ze dne 29. září 1999, *Sonasa v. Komise*, T-126/97, Recueil, s. II-2793, bod 33).

⁶³ V projednávané věci nejsou skutečnosti uvedené žalobkyní té povahy, aby na její straně vyvolaly opodstatněné očekávání, pokud jde o skutečnost, že obdrží celkovou původně stanovenou částku v rozhodnutí ze dne 21. prosince 1989.

⁶⁴ Jak to totiž bylo konstatováno již v bodě 56 výše, není nijak prokázáno, že „rozhodnutí města, kterým se mění záměr výstavby stanice Museo a tunelu na trase Museo–Materdei“, bylo sděleno Komisi. Obecněji není prokázáno, že příslušné

italské orgány informovaly včas a přesně Komisi, že od těch, kterým byla pomoc udělena, může očekávat změny daných záměrů. Absence námitek ze strany Komise vůči těmto změnám by nemohla za těchto podmínek být vykládána tak, že znamená, že Komise souhlasí, aby některé veřejné výdaje spadající pod záměr č. 850503067 mohly být nicméně započítány do záměru č. 850503066.

65 Postoj Komise mohl být tím méně vykládán tak, že samotný platební orgán, ve své žádosti o zaplacení konečného zůstatku pomoci č. 850503067 ze dne 28. října 1999, zahrnul uvedené veřejné výdaje do záměru č. 850503067, přičemž čekal až do 26. února 2001, aby uplatnil svoji domněnku, podle které spadaly ve skutečnosti do záměru č. 850503066.

66 Jak však již bylo každopádně konstatováno v bodě 54 výše, mohla žalobkyně v každém případě obdržet očekávaný výsledek pouze v důsledku formální žádosti o změnu rozhodnutí ze dne 16. února 1988 a ze dne 21. prosince 1989, kterážto žádost nikdy nebyla v projednávaném případě předložena.

67 Z toho vyplývá, že žalobní důvod vycházející z porušení zásady ochrany legitimního očekávání není opodstatněn.

Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku odůvodnění

68 Žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí je stíženo nedostatkem motivace.

- 69 Zprvč uplatňuje, že v tomto rozhodnutí Komise neuvčdla jasně a jednoznačně důvody zamítnutí žádosti o opravu vyúčtování pomoci č. 850503067 ani neuvčdla důvody, ze kterých shledala, že zvýšení výdajů způsobených změnou záměru má být zahrnuto do této pomoci namísto pomoci č. 850503066.
- 70 Žalobkyně zadruhé uvádí, že napadené rozhodnutí jasně neuvádí důvody pro snížení pomoci č. 850503066 vzhledem k původně udělené částce. Na podporu této části tohoto žalobního důvodu uvádí rozsudek Soudního dvora ze dne 4. června 1992, Cipeke v. Komise (C-189/90, Recueil, s. I-3573, body 16 až 18) a rozsudek Soudu ze dne 6. prosince 1994, Lisrestal a další v. Komise (T-450/93, Recueil, s. II-1177).
- 71 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury musí odůvodnění individuálního rozhodnutí jasně a jednoznačně uvádět úvahu orgánu, autora aktu, tak, aby umožnilo dotčeným osobám dozvědět se odůvodnění přijatých opatření a příslušnému soudu vykonávat jeho kontrolu. Existence odpovídajícího odůvodnění musí být posouzena vzhledem k okolnostem projednávané věci. Není požadováno, aby odůvodnění specifikovalo všechny právní a skutkové skutečnosti v té míře, ve které otázka, zda splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována nejen z pohledu znění dotčeného aktu, ale také z kontextu, ve kterém byl tento akt přijat (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 63 a uvedená judikatura).
- 72 Z napadeného rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že Komise shledala, že se napadené rozhodnutí ze dne 21. prosince 1989 týkalo prací, které měly být uskutečněny na úseku Dante–Museo, zatímco rozhodnutí ze dne 16. února 1988 se týkalo prací, které měly být uskutečněny na úseku Museo–Cilea, a že výdaje dotčené v projednávané věci měly být započteny výhradně do pomoci č. 850503067

z důvodu, že se týkaly prací uskutečněných na výše uvedeném úseku. Stejně tak jasně z napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise za těchto okolností shledala, že tyto výdaje musí být odečteny z výdajů uvedených v rámci pomoci č. 850503066, což mělo za nezbytný důsledek snížení původně schválené částky pro tuto pomoc.

- 73 Je třeba mimo to uvést, že ve svém dopise ze dne 7. března 2001 (viz bod 12 výše) již Komise jasně uvedla odlišný charakter pomocí č. 850503066 a č. 850503067 a svých rozhodnutí, kterými se tyto pomoci udělují, a skutečnost, že ji italské orgány včas neinformovaly o změnách záměru výstavby trati Dante–Vanvitelli.
- 74 Z toho vyplývá, že žalobnímu důvodu vycházejícímu z nedostatku odůvodnění nemůže být vyhověno.
- 75 S ohledem na vše předchozí je namístě žalobu zamítnout.

K nákladům řízení

- 76 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu bude účastníku řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, pokud účastník řízení, který byl ve sporu úspěšný, náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. V této věci Komise navrhovala Soudu, aby rozhodl o nákladech řízení „v souladu s jednacím řádem“. Tento návrh nemůže být považován za návrh směřující k uložení náhrady nákladů k tíži žalobkyně (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 31. března 1992, *Burban v. Parlament*, C-255/90 P, Recueil, s. I-2253, bod 26). Je tedy namístě, aby každý účastník řízení nesl své náklady řízení.

Z těchto důvodů

Soud (pátý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**

- 2) **Každý účastník řízení ponese vlastní náklady řízení.**

Lindh

García-Valdecasas

Cooke

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 31. května 2005.

Vedoucí soudní kanceláře

H. Jung

Předsedkyně

P. Lindh